

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/81/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117012529
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3117012529.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Petra Tótha a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci odsúdeného E. R., nar. X.X.XXXX v P., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.2, ods.3 písm.b), písm.c) Tr.zák. a iné, na neverejnom zasadnutí dňa 10. júla 2018 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry v Trenčíne podanú v neprospech odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 5. apríla 2018, sp. zn. 6Pp/416/2017 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods.1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie sa zrušuje.

Podľa § 66 ods.1 písm. a), ods. 2 Tr. zák. sa návrh odsúdeného E. R. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietá.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 5. apríla 2018, sp. zn. 6Pp/416/2017 podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku odsúdeného E. R., nar. XX.XX.XXXX, podmienčne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/155/2014 zo dňa 21.03.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/32/2016 zo dňa 18.05.2016. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona okresný súd určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že u odsúdeného bola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život. Počas doteraz vykonanej časti trestu totiž preukázal svoje polepšenie, o čom svedčí aj okolnosť, že bol štyrikrát disciplinárne odmenený, plní si v zásade aj stanovený program zaobchádzania (okrem bodu edukácia, keď nevyužil všetky možnosti aktivít na rozširovanie právneho vedomia) a k trestnej činnosti je kritický. Pokiaľ ide o skutočnosť, že odsúdený je vo výkone trestu opakovane pre trestný čin zanedbania povinnej výživy, ktorého sa dopustil celkom už trikrát, okresný súd zohľadnil zmenu správania sa odsúdeného vo výkone trestu, keď počas jeho výkonu sám nahlásil vyživovaciu povinnosť a túto aj dobrovoľne plnil. Podľa názoru okresného súdu, odsúdený tým, že počas celkove v troch prípadoch povolenej vychádzky mimo ústav splnil podmienky súvisiace s týmto opatrením, preukázal, že vie dodržiavať právne, ale aj spoločenské normy v podmienkach mimo ústavu výkonu trestu a táto okolnosť tak podľa názoru súdu prvého stupňa preukazuje, že doteraz vykonaný trest odňatia slobody mal na zmenu správania odsúdeného pozitívny vplyv. Stotožnil sa preto so záverom hodnotenia ústavu, ktorý odporučil odsúdeného E. R. podmienčne prepustiť.

Proti uvedenému uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť prokurátor Okresnej prokuratúry v Trenčíne v neprospech odsúdeného E. R.. Namietal v nej jeho správnosť s poukazom na to, že na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje, okrem splnenia formálnych podmienok, aj splnenie materiálnych podmienok, ktoré však odsúdený nespĺňa. Poukázal na to, že odsúdený E. R. je aj podľa hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody osobou, u ktorej je resocializačná prognóza hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania, keď rizikovými faktormi sú najmä opakované páchanie trestnej činnosti a absencia legálneho zamestnania, keď pritom odsúdený si program zaobchádzania plní iba čiastočne. Vo vzťahu k trestnému

činu zanedbania povinnej výživy je odsúdeného nutné označiť ako špeciálneho recidivistu, ktorý navyše v skúšobnej dobe po podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody dňa 27.2.2013, ktorý si vykonával za trestný čin zanedbania povinnej výživy, sa v čase plynutia skúšobnej doby podmieničného prepustenia dopustil ďalšieho trestného činu. V prípade jeho podmieničného prepustenia by preto nebol naplnený účel trestu a to konkrétne zabránenie odsúdenému v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Prvostupňový súd nedostatočne vyhodnotil rizikové faktory odsúdeného E. R. a nedostatočne sa vysporiadal s jeho trestnou minulosťou. Vzhľadom na uvedené dôvody, keďže u odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život a preto pre jeho podmieničné prepustenie z výkonu trestu nie sú splnené zákonné predpoklady, navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti, ktorá mu spolu so spisom bola predložená dňa 21. júna 2018, preskúmal na neverejnom zasadnutí dňa 10. júla 2018 podľa § 192 ods. 1 Tr.por. správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná. Okresný súd nepostupoval totiž vecne správne, keď napadnutým uznesením podmienične prepustil odsúdeného E. R. z výkonu postupne uložených trestov odňatia slobody a keď podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. určil odsúdenému skúšobnú dobu 18 mesiacov, hoci na taký postup neboli splnené zákonné podmienky uvedené v ustanovení § 66 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák.

Z ustanovení § 66 ods.1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák. vyplýva, že predpokladom podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného E. R. je súčasné splnenie troch podmienok a to, že odsúdený vykonal polovicu uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Výkon polovice uložených trestov a pozitívne hodnotenie správania odsúdeného a plnenia jeho povinností vo výkone trestu nepostačuje preto ešte pre záver o splnení zákonných podmienok pre jeho podmieničné prepustenie. Zmysel podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmieničné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 ods.1 Tr. zák. vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmieničné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmieničnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode. Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí pritom hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Okresný súd v posudzovanom prípade týmito hľadiskami sa dôsledne neriadil, neprihliadol na všetky okolnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre podmieničné prepustenie odsúdeného, t. j. pre záver, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal nielen polepšenie, ale že možno od neho aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a dospel preto k nesprávnemu záveru. Z hodnotenia odsúdeného E. R. riaditeľom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Ilave, na ktoré podrobne poukázal v odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd, vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni. U odsúdeného neboli zaznamenané nedostatky v súvislosti s dodržiavaním povinností vyplývajúcich zo zákona o výkone trestu a ústavného poriadku. Počas výkonu trestu mu boli udelené spolu štyri disciplinárne odmeny a zároveň mu nebol uložený disciplinárny trest. Voľný čas trávi aktívne a zmysluplne najmä hraním spoločenských hier a čítaním literatúry. Odsúdený taktiež využíva ponuku

kultúrno - osvetovej činnosti a to pravidelným zapájaním sa do športových a vedomostných súťaží, ako aj účasťou na prednáškach. V prípade vedomostnej oblasti sa snaží rozvíjať aj vytváraním kvízov. V sprievode príslušníkov sa zúčastnil aj filmového predstavenia mimo ústav. Vo výkone trestu je pracovne zaradený a to na nestráženom pracovisku mimo ústav, pričom je hodnotený kladne. Odsúdený sa tiež zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného - čistiace a upratovacie práce. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava s rodinou. Odsúdený je otcom jedného dieťaťa, na ktoré vyživovaciu povinnosť nahlásil a taktiež odoslal aj žiadosť na úhradu výživného. Vyživovaciu povinnosť si plní, uvedomuje si zodpovednosť k dieťaťu, príkladne si plní pracovné povinnosti. Odsúdenému bolo na základe mimoriadneho voľna povolené stráviť jeden deň s rodinou mimo ústav. Sociálne zázemie sa javí ako stabilné, motivujúce ho k riadnemu plneniu si povinnosti v civilnom živote. Program zaobchádzania odsúdený plní čiastočne, keď ústav vytkol odsúdenému nedostatok v edukačnej oblasti, v ktorej nevyužil všetky možnosti aktivít na rozširovanie právneho vedomia. K trestnej činnosti má kritický postoj. Resocializačná prognóza bola vyhodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania, a to z dôvodu absencie legálneho zamestnania a opakovaného páchania trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené ústav konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a zároveň odporúča odsúdeného podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Krajský súd však poukazuje na to, že vzhľadom na dĺžku vykonaného trestu odsúdeným, nemožno za dostatočnú považovať ani skutočnosť, že odsúdenému pri neuložení žiadneho disciplinárneho trestu boli udelené len 4 disciplinárne odmeny, navyše nedošlo ani k jeho preradeniu do ústavu s nižším stupňom stráženia a odsúdený E. R. naďalej vykonáva trest v ústave so stredným stupňom stráženia.

V protiklade s relatívne pozitívnym hodnotením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, má však podstatne odlišný a pritom negatívny charakter správanie sa a konanie odsúdeného na slobode. Z obsahu spisu je totiž zrejmé, že odsúdený E. R. bol už 6 krát opakovane odsúdený na podmiennečné, ale aj na nepodmiennečné tresty odňatia slobody, z výkonu ktorých už bol dokonca aj podmiennečne prepustený (27.2.2013 uznesením Okresného súdu Trenčín sp.zn. 8Pp/22/2013), pričom sa však v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia neosvedčil a opakovane spáchal úmyselný trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.2, ods.3 písm.c) Tr.zák. Je teda osobou s výrazným sklonom k páchaniu trestných činov a z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mal dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužil, keďže predchádzajúce odsúdenia na nepodmiennečné tresty odňatia slobody i podmiennečné prepustenie z roku 2013 vzhľadom na ďalšie odsúdenie nespĺnili u neho zákonom predpokladaný účel, jeho správanie práve na slobode je negatívne a jeho resocializačná prognóza z tohto hľadiska je preto výrazne nepriaznivá. Povaha týchto odsúdeným spáchaných trestných činov a z nich vyplývajúce okolnosti charakterizujúce odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu predovšetkým trestných činov zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr.zák., tvoria u odsúdeného také skutočnosti, ktoré odôvodňujú záver o existencii príliš vysokého rizika jeho recidívy a z neho vyplývajúci záver, že u odsúdeného, aj napriek pozitívnemu hodnoteniu jeho správania a čiastočného plnenia povinností svedčiacemu o jeho polepšení a snahe po náprave, nebol ešte dosiahnutý taký stupeň jeho nápravy, že by sa zbavil práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré viedli ku spáchaniu trestných činov, za ktoré mu boli uložené teraz vykonávané tresty a nemožno preto dôvodne predpokladať, že povedie aj na slobode riadny život.

Na základe uvedených dôvodov preto krajský súd na podklade dôvodne podanej sťažnosti prokurátora napadnuté uznesenie zrušil podľa § 194 ods.1 písm. a) Tr. por. a sám podľa § 66 ods.1 písm.a), ods. 2 Tr. zák. návrh odsúdeného E. R. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol, pretože tak mal pri správnom postupe urobiť už okresný súd.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.